

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ S. Sayısı : 550

Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi İhtisas Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/424; M. G. Konseyi : 1/391)

(D. Meclisi S. Sayısı : 163)

TC

Danışma Meclisi Başkanlığı

Genel Sekreterliği

9 Temmuz 1982

Kanunlar Müdürlüğü : 06-1590 - (1/424) 1257

Konu : Kanun Tasarısı.

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ GENEL SEKRETERLİĞİNE

Danışma Meclisi Genel Kurulunun 8 Temmuz 1982 tarihli 118 inci Birleşiminde görüşülerek işaret oyu ile kabul edilen, Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu Tasarısı ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Sadi IRMAK

Danışma Meclisi Başkanı

TC

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik

Dairesi Başkanlığı

5 Mayıs 1982

Sayı : K.K.T.D. 18/101-833/01375

DANIŞMA MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İçişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 3.5.1982 tarihinde kararlaştırılan «Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğinin yapılmasını arz ederim.

Bülend ULUSU

Başbakan

NOT : Bu Kanun Tasarısı Genel Kurulun 7, 8 Temmuz 1982 tarihli 117 ve 118 inci Birleşimlerinde görüşülmüştür.

JANDARMA TEŞKİLAT, GÖREV VE YETKİLERİ KANUN TASARISI GENEL GEREKÇE

1. Yürürlükte bulunan 1706 sayılı Jandarma Kanunu, 22 Haziran 1930 yılından beri uygulanmaktadır. Aradan geçen 51 yıllık süre içerisinde gerek çıkarılan yeni kanunlar gerekse yapılan bir çok değişiklikler dolayısıyla; bu kanunun bazı maddeleri yürürlükten kaldırılmış, bazı maddeleri de uygulanamaz duruma gelmiştir.

2. Kanunun tedvin olunduğu yıllarda Türk toplumu Hükümetine bağlı statik bir durumda idi. Bu yıllarda Zabitanın statükoyu muhafaza etme görevleri ağır bastığından Jandarmanın gerek yetkileri gerekse teşkilatı bu esaslara göre düşünülmüştü. 1950 yılından sonra memleketimizde sosyal ve siyasî alanda büyük bir değişiklik olmuş (toplum hareketlenmesi ve siyasî etkinin tavizci bir tutum izlemesi gibi) 1960 sonrasındaki kıpırdanmalar, eylemler süre gelmiş, nihayet anarşi ve terör büyük boyutlara ulaşmıştır.

Bu haller güvenlik kuvvetlerinin organize suç ve suçlularla mücadele etme zorunluluğunu getirmiştir.

Güvenlik güçleri;

- a) Hareketlenen topluma, statik toplum teşkilatı ile ayak uydurmağa çalışmıştır.
- b) Organize suçların takibinde teşkilat, eğitim ve taktik yetersiz kalmıştır.
- c) Anarşinin doğmasında büyük bir payı bulunan siyasî etki ile hareketleri kısıtlanmış görevini kanunlar çerçevesinde yapabilme olanağını bulamamıştır.

3. Bu nedenle; günümüzün koşullarına, memleketimizin sosyal, kültürel ve ekonomik yönden yaptığı büyük hamlelere paralel olarak Jandarma Teşkilatının da, Teşkilat ve Görev Kanunu yönünden daha yeterli, güçlü ve modern bir hale getirilmesi kaçınılmaz bir zorunluluk haline gelmiştir.

Bu çalışmalarımızda, Jandarma Teşkilatına görev, yetki ve sorumluluk bakımından günün ve geleceğin koşullarına uyabilecek bir hüviyet kazandırarak olaylara süratle ve elastiki bir şekilde müdahale edebilecek bir yapıya kavuşturmayı ve ayrıca Jandarmanın Kanunlarla tespit edilmiş bulunan görevlerini yaparken hiç bir tesir altında kalmamasını sağlamak ilke olarak kabul edilmiştir.

Bu amaçla; Avrupa Devletlerindeki bütün Jandarma Teşkilatlarının görev kanunları, kuruluş ve kuruluşları, çalışma prensipleri gözden geçirilmiştir. Bilhassa her yönden çok üstün düzeyde bulunan Fransız ve İtalyan Jandarma Teşkilatları örnek alınarak, onların teşkilat ve görev kanunları ile nizamnameleri detaylı incelenmiş, bağlılık durumları, teşkilat ve kuruluşları, kanunî görevleri, ilgili Bakanlık ve alt kademeleri ile olan vazife münasebetleri, yetki ve sorumlulukları gözden geçirilmiştir.

Yapılan bu çalışmalar sonunda Türkiye Cumhuriyeti Jandarmasının da Fransız ve İtalyan Jandarmaları gibi her yönden üst düzeye getirilebilmesi için; bağlılık durumu, görev, yetki ve sorumlulukları ile ilgili Bakanlıklar ve alt kademeleri ile olan vazife münasebetlerinin yeniden düzenlenmesi ve bu esasların yeni hazırlanan Jandarma Kanununda yer alması uygun ve faydalı görülmüştür.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Gelişen toplumumuzun ihtiyaçlarına artık cevap veremez hale gelmiş bulunan 1706 sayılı Jandarma Kanunu yerine uygulanacak hükümlerin içeriği belirtilmektedir.

Madde 2. — Kanunun kapsamı ortaya konulmaktadır.

Madde 3. — Türkiye Cumhuriyeti Jandarmasının genel tanımı yapılmakta, görevi ve niteliği belirtilmektedir.

Madde 4. — Jandarma Genel Komutanlığının yapısal durumu ile bağlı olduğu merciler vurgulanmaktadır.

Madde 5. — Jandarma Genel Komutanlığı Teşkilatını oluşturan üniteler açıklanarak, bunlara ait kadro, konuş ve kuruluşların nasıl düzenleneceği ortaya konulmaktadır.

Madde 6. — Jandarma Genel Komutanının görev ve sorumlulukları belirtilmektedir.

MADDE 7, 8. — Jandarmanın mülki, adli, askerî ve diğer görevleri genel olarak zikredilip, 8 inci madde ile Jandarmanın Sefer Görevlerinin neler olacağı gösterilmektedir.

Madde 9. — Jandarmanın aslı görevini en iyi şekilde yapmasını sağlamak için ek görev verilemeyeceği ancak yönetimdeki katkı ve özellikleri nedeniyle Vali ile Kaymakamlığa vekâlet edebilmeleri sağlanarak yönetimdeki sakıncalar giderilmektedir.

Madde 10 ve 11. — Jandarmanın görev ve sorumluluk sahası zikredilip hangi hallerde, nasıl silah kullanılabileceği gösterilmektedir.

Madde 12. — Kanun ve nizamların Jandarmaya tevdi ettiği görevlerin ifasında; güvenlik birliği bulunan İl Jandarma Alay Komutanlıkları ile ast kademelerinin mahallî en büyük Mülki Amirine bağlı olduğu, bu ünitelerin sevk ve idare, disiplin, eğitim, özlük haklar ve lojistik faaliyetlerin yürütülmesi bakımından Askerî Amirlerine karşı sorumlu bulundukları, Kanun ve nizamlarda zikredilen hususlarda ilgili makamların haklı isteklerini yerine getirmekle yükümlü tutuldukları, bu kademelerin istekleri ne şekilde yerine getirecekleri belirlenerek sorumlulukların nasıl doğacağı gösterilmektedir.

Madde 13. — Genel Güvenlik Kuvveti bulunan Jandarma ve Emniyet Teşkilatının işbirliği ve yardımlaşması esasları açıklanmaktadır.

Madde 14, 15, 16. — Jandarma Teşkilatını meydana getiren personelin kimlerden oluştuğu, nasıl yetiştirildikleri kendi kaynaklarından karşılanamayanların sağlanma şekli ile bunların yükselme, atanma ve yer değiştirme sicil, izin ve ödül prensipleri vazedilmektedir.

Madde 17, 18, 19. — Jandarma personelinin; disiplin cezası verilme, yargılanma, açığa alınma, görevden uzaklaştırma ve işten el çektirilmelerine ait kurallar belirlenmekte olup, Adli Hizmet icra eden İlçe Jandarma Bölük Komutanlıkları ile zorunlu hallerde bu tür bir görev yapan İl Jandarma Alay Komutanlarıyla Yardımcılarının haiz oldukları makam ve memuriyetin özelliği göz önünde tutularak haklarında Hâkimlerin görevlerinden dolayı tabi oldukları yargılama usullerinin uygulanması gerektiği vurgulanmıştır.

Madde 20, 21, 22, 23, 24, 25. — Mali hükümleri kapsamaktadır.

Madde 26. — Bu Kanunla getirilen hükümlerin uygulanış şekil ve suretlerini gösterir Yönetmeliğin 6 ay içinde çıkarılacağı kaydedilmektedir.

Madde 27, 28, 29. — Yürürlükten kaldırılan hükümler ile bu Kanunun yürürlüğe girme zamanı ve yürütülme şekli belirlenmektedir.

İhtisas Komisyonu Raporu

TC

Millî Güvenlik Konseyi

İhtisas Komisyonu

Esas No. : 1/391

Karar No. : 116

7 Mart 1983

MILLÎ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu Tasarısı ile Danışma Meclisince kabul edilen metni incelenip görüşüldü.

Bilindiği gibi halen yürürlükte bulunan Jandarma Kanunu 1930 yılında meriyete girmiştir. Kanunun gerekçesinde de belirtildiği gibi aradan geçen süre içinde ülkemizin nüfusu artmış, şehirleşme oranı yükselmiş, siyasi yapısı değişmiştir. Toplumun sosyal, siyasi ve ekonomik değer yargılarında da meydana gelen değişiklikler sonucunda fertlerin suç işleme oranı ve suçların nitelikleri de yeni boyutlar kazanmıştır. Ayrıca daha sonra çıkarılan kanunlarla (926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu gibi) 1706 sayılı Jandarma Kanununun pekçok maddesi yürürlükten kaldırılmıştır. Bu durumun sonucunda kanun boşlukları doğmuş, Jandarmanın görevlerini yerine getirmesinin şekil ve şartları değişmiştir. Özellikle şehirlerde komplike hale gelen ve profesyonelce işlenen suçlarda, olayın tahkikinin esas itibarıyla askerlik yükümlülüğünü yerine getirmek üzere gelmiş Jandarma personeli ile yapmak zorlaşmıştır.

Ortaya çıkan kanun boşluklarını doldurmak, Jandarmanın statüsünü günün şartlarına uygun hale getirmek, görev sahasını belirlemek ve Jandarmayı her türlü olumsuz baskılardan korumak amacıyla yeni bir kanun çıkarılması yukarıda açıklanan nedenlerle zorunlu görülmüş ve bu gaye ile hazırlanmış bulunan tasarı esas itibarıyla olumlu mütalaa edilmiştir.

Tasarı kanunlaştığı takdirde kolay anlaşılması için «Kısım»lara, kısımlar da gerektiğinde «Bölüm»lere ayrılmıştır.

Tasarının amacını açıklayan 1 inci madde sadeleştirilmiş ve «Teşkilatının» kelimesi ilave edilerek ifade yönünden açıklığa kavuşturulmuştur.

Kapsamı belirleyen 2 nci maddeye açıklık getirmek amacıyla «..... bunlarla ilgili faaliyet ve esasları» ibaresi eklenmiş ve karargâh, birlik ve kurumların jandarma teşkilatına ait olduğu vurgulanmıştır.

3 üncü maddede jandarmanın tanımı yapılmıştır. Kaçakçılığın men ve takibi jandarmanın görevleri arasında sayıldığından ve özel mahiyette olduğundan madde metninden çıkarılmıştır. Jandarma Teşkilatının aynı zamanda güvenlik görevi ifa etmesi nedeniyle «güvenlik» kelimesi de eklenmiştir.

Genel Komutanlığın bağlı olduğu mercileri gösteren 4 üncü maddede yapılan değişiklikle, Jandarma Genel komutanlığının Silahlı Kuvvetlerle ilgili, görevleri, eğitim ve öğrenim bakımından Genelkurmay Başkanlığına bağlı olduğu açıklığa kavuşturulmuştur.

5 inci maddede kuruluş düzenlenmiştir. Danışma Meclisinin kabul ettiği metinde jandarma birliklerinin çeşitleri sayılmıştır. Değişen ve gelişen şartlar sonucu jandarma birliklerinin burada bulunmayan şekilde teşkilatlanması gerekebilir. Kanunda hüküm bulunmaması nedeniyle Jandarma Genel Komutanlığı böyle durumlarda müşkül durumlarda kalabilecektir. Komisyonumuz bu sakıncayı ortadan kaldırmak amacıyla jandarma birliklerinin sınıflandırılmasını, kendi kuruluş ve kadrolarında gösterilmesini hükme bağlamayı uygun mütalaa etmiştir.

Bu maddenin ikinci fıkrasında yer alan Jandarma Genel Komutanlığının kuruluş ve kadrolarıyla konuş yerlerinin İçişleri Bakanlığınca düzenlenir hükmüne «Genelkurmay Başkanlığının görüşü alınarak» ibaresi eklenerek, bu değişikliklerden Genelkurmay Başkanlığının haberdar olması amaçlanmıştır.

Maddenin son fıkrasına eklenen bir hükümle bölgesel teşkilatlanma imkânı da sağlanmıştır.

Jandarma Genel Komutanının görev ve sorumluluğunu açıklayan 6 ncı madde ifade yönünden sadeleştirilerek benimsenmiştir.

7 nci maddede jandarmanın genel olarak görevleri sayılmıştır. Kaçakçılığın men, takip ve tahkiki ile ceza infaz kurumları ve tutukevlerinin dış korumalarının sağlanması mülkî görevler arasına alınmıştır. Askerî görevleri belirleyen c bendine Genelkurmay Başkanlığı direktifleriyle de görevler verilebileceğinden bu yönde bir ibare eklenmiştir.

jandarma birliklerinin seferberlik ve savaş halinde gerekli olan bölümü ile diğer Kuvvet Komutanlıkları emrine girmesi 8 inci maddede düzenlenmiştir. Sıkıyönetim ilanından sonra bazı jandarma birlikleri 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanunu gereği Sıkıyönetim Komutanlıkları emrine girmektedir. Diğer taraftan seferberlik ilan edilmeden de bazı jandarma birlikleri Kuvvet Komutanlıkları emrine girebilmekte ve dış tehdidin söz konusu olduğu durumlarda seferberlik hazırlıklarının ivedilikle yapılmasına zorunluluk da bulunmaktadır. Bu konulara imkân sağlamak üzere maddeye «Sıkıyönetim hali» ile «Genelkurmay Başkanlığınca lüzum görülen haller» ibarelerinin eklenmesi komisyonca uygun mütalaa edilmiştir.

Hizmet sınırı ile ilgili 9 uncu maddede «hükümet emir ve kararları» ibaresi yerine «Kanun ve nizamlar ile bunlara dayalı olarak verilen» ibaresi kullanılarak, jandarmaya verilecek görevlere hukukî dayanak sağlanmıştır. «Jandarma hiçbir sebeple aslî görevinin dışında kullanılamaz» ibaresi tekrar mahiyetinde görüldüğünden madde metninden çıkarılmıştır.

Jandarmanın görev ve sorumluluk alanı, 10 uncu maddede düzenlenmiştir. Özellikle kentsel alanlarda suçların profesyonelce işlenmesi, bu alanlarda emniyet ve asayiş görevinin ehil kadrolarca yürütülmesi sonucunu doğurmuştur. Bu nedenle il, ilçe, bucak ve kasabalarda polisin görev yapması ve bu yerleşme yerlerinin polis görev sahası olarak nitelendirilmesi gerekmektedir. Ancak polisin bu yerleşme yerlerinin tümünde teşkilatlanması da polise ek malî desteğin sağlanmasıyla mümkündür. Danışma Meclisince kabul edilen metinde olduğu gibi 5 sene sonunda bu alanlarda polisin teşkilatlanması Devletin malî olanaklarını, zorlayıcı nitelikte görülmüştür. Komisyonumuz bu nedenle Kanunda bu hususun zamana bağlanmasını mahzurlu mütalaa ederek jandarmanın görevi ve sorumluluk alanlarının polis görev sahası dışında kalan yerler olduğunu birinci fıkrada hükme bağlamış ve EK GEÇİCİ MADDE 3'de ise, «yeterli polis bulunmaması nedeniyle jandarmanın polis görev sahalarındaki görev ve sorumluluğu devam eder. Polis miktarına bağlı olarak jandarma bu sahaları Emniyet Genel Müdürlüğüne devreder» şeklindeki düzenlemeyi uygun mütalaa etmiştir. Maddenin diğer fıkralarında jandarmanın diğer güvenlik kuvvetleri ile işbirliğinde bulunacağı ve mahallî mülkî amirler tarafından Emniyet Teşkilâtının sorumluluk alanında geçici olarak görevlendirilebileceği belirlenmiştir. Bu konudaki esasların bir yönetmelikle tespit edileceği son fıkrada açıklanmıştır.

11 inci maddede silah kullanma yetkisi, jandarmanın hizmet özelliği dikkate alınarak yeniden düzenlenmiştir.

Emniyet ve asayiş hizmeti ile görevlendirilecek jandarma birliklerinin ilgili makamlarla ilişkileri, birlikte çalışma esasları 12 nci maddede belirlenmiştir. Geçmiş dönemlerdeki kötü uygulamalar ve hizmetin özelliği göz önüne alınarak jandarmanın kendi amirlerinin mahiyetinde daha serbest hareket etmesi sağlanmıştır. Mahallî mülkî idare amirleri ile adli ve askerî makamların isteklerini yazılı olarak yapmaları, acele hallerde yapılacak sözlü isteklerini de en kısa zamanda yazılı olarak teyid etmeleri benimsenmiştir. Görevlerle ilgili olarak maddede uzun hükümler vazetmek yerine, bu konuların yönetmelikle açıklanması uygun bulunmuştur.

Danışma Meclisi metninde yer alan Güvenlik Kuvvetlerinin işbirliği ve yardımlaşmasını hükme bağlayan 13 üncü madde, 10 uncu maddede bu konu genel olarak hükme bağlandığından, tasarı metninden çıkarılmıştır.

Komisyonumuz 13 üncü maddede jandarma personeli ve uygulanacak mevzuatı düzenlemiştir. Maddede jandarma personelinin kimlerden oluştuğu sayılmış, subay, astsubay, uzman jandarma personeli, sivil memurlar ve işçilerin tabi oldukları kanunlar belirlenmiştir.

Jandarma Genel Komutanlığının kendi kaynaklarından karşılanmayan subay ve astsubay ihtiyacının nasıl sağlanacağını hükme bağlayan Danışma Meclisinin kabul ettiği metnin 15 inci maddesi, bu hüküm Komisyonumuzun teklif ettiği metnin 13 üncü maddesinde düzenlendiğinden, tasarıdan çıkarılmıştır.

14 üncü maddede jandarma subay, astsubay ve uzman jandarmanın atanma ve yer değiştirme esasları düzenlenmiştir. Maddede ast rütbeden üst rütbeğe doğru sıra takip edilmiştir. Generallerin ve jandarma Genel Komutanının atanmasında, Genelkurmay Başkanı ile İçişleri Bakanı arasında uyumsuzluk çıkması halinde, sorunun sürüncemede kalmasını önlemek amacıyla Başbakan'a yetki tanınmıştır. Danışma Meclisinin kabul ettiği metnin 16 ncı maddesinde yer alan «İl Jandarma Alay Komutanları atanmadan önce valinin görüşü alınır» hükmü, geçmişteki uygulamaların ortaya çıkardığı sorunlar göz önüne alınarak, benimsenmemiştir. Keza sivil memurların atanma ve yer değiştirmeleri ile sicil, izin ve ödüle ilişkin hükümlere de bu hususlar 13 üncü maddede düzenlendiğinden bu maddede yer verilmemiştir.

15 inci maddede disiplin ve soruşturma usulleri, jandarma personelinin görev unvanı ve hizmet türlerine göre ayrı ayrı düzenlenmiştir.

16 ncı madde açığa alınma ve görevden uzaklaştırma ile ilgilidir. Bu maddede «çıkarılma» terimi yerine «alınma» terimi kullanılmıştır.

17 nci maddede işten el çekirme ve görevden uzaklaştırma yeniden düzenlenmiştir. Maddenin (c) bendinde işten el çekirme ve görevden uzaklaştırma teklifinin jandarma, tümen, tugay, bölge komutanları ve Denetleme Başkanınca yapılacağı açıklığa kavuşturulmuştur.

18 inci madde Genel Komutanlığın bütçesi ile ilgili olup, Danışma Meclisinin kabul ettiği metnin 20 nci maddesinden başlığı değiştirilerek alınmıştır.

19 uncu maddede ikmal esasları hükme bağlanmıştır. Jandarma Türk Silahlı Kuvvetlerinin bir parçası olduğundan silah ve mühimmatının Türk Silahlı Kuvvetleri standartlarına uygun olması faydalı mütalâa edilmiştir. Bu amaçla maddenin birinci fıkrasında gerekli değişiklik yapılmıştır. Tasarının 8 inci maddesinde yapılan değişikliğe paralel olarak bu maddenin ikinci fıkrasına da «Genelkurmay Başkanlığınca lüzum görülecek hallerle.....» ibaresi eklenmiştir.

Özlük haklarını düzenleyen 20 nci maddede adı geçen kanunların numaraları da belirtilmiştir.

21 inci madde «Emniyet ve asayiş hizmeti muhtelif ücret ödemesi» madde başlığı adı altında, Danışma Meclisinin kabul ettiği metnin 23 üncü maddesinden aynen alınmıştır.

22 nci maddede uzman jandarma ile erbaş ve erlerin diğer özlük hakları, 23 üncü maddede görevlerinin niteliği icabı kazandan beslenemeyen jandarma erbaş ve erlerinin tayin bedeli hükme bağlanmıştır.

24 üncü madde yönetmelik çıkarılmasıyla ilgilidir. Yönetmeliklerin zamanında çıkarılabilmesi için 6 aylık süre tanınmış, İçişleri Bakanlığına sorumluluk verilmiş ve bu Bakanlığın serbest hareket edebilmesi için diğer Bakanlıklar tadadî olarak belirtilmemiştir.

25 inci maddede yürürlükten kaldırılan hükümler gösterilmiştir.

Geçici 1 inci madde Danışma Meclisinin kabul ettiği metinden atır yapılan madde numarası değiştirilerek aynen alınmıştır.

Geçici 2 nci maddede Jandarma Genel Komutanlığı bünyesinde bulunan Deniz Birlik ve tesislerinde görev yapan personelin 1985 yılına kadar Sahil Güvenlik Komutanlığına geçeceği ilgili kanun numarası da belirtilerek hükme bağlanmıştır.

Tasarıya Komisyonumuzca eklenen geçici 3 üncü madde ile jandarma sahalarının Emniyet Genel Müdürlüğüne devri esasları belirtilmiştir.

Halen Jandarma Teşkilâtında 635 sayılı Uzman Jandarma Kanunu hükümlerine göre görev yapan personel bulunmaktadır. Bu personel kaynaktan söndürülmüştür. Artık bu statüde personel alınmamakta ve yetiştirilmemektedir. Ancak bazı uzman jandarmalar halen teşkilât bünyesinde görev yapmaktadırlar. Bu nedenle bu Kanunda da Uzman Jandarmalar hakkında bazı hükümler vaz edilmiştir. Uzman Jandarmalar

meslekten ayrılincaya kadar bu hükümlerin yürürlükte kalacağı daha sonra yürürlükten kalkacağı geçici 4 üncü maddede hükme bağlanmıştır.

26 ve 27 nci maddeler yürürlük ve yürütme hükümleridir.

Raporumuz Millî Güvenlik Konseyi Başkanlığına saygıyla sunulur.

C. EVCİL

Tuğg.

İhti. Kom. D. Bşk.

K. YILMAZ

Kur. Alb.

Bşk. Yrd.

A. ATEŞ

Mu. Alb.

Proje Yetkilisi

Gürtekin ÖZDEMİR

Kur. Alb.

Gn. Kur. Kara Hb. Ş. Md.

Bahattin ABLUM

İçişleri Bakanlığı

Baş Hukuk Müş.

Refet ERDOĞAN

Em. Gn. Md. Yrd.

M. Suat KOÇER

Hâk. Alb.

J. Gn. K. lığı

Huk. İş. Md.

Mümin SUNAY

J. Alb.

J. Gn. K. lığı

Loj. Bşk.

Atıf ERCAN

J. Alb.

J. Gn. K. lığı

İsth. Bşk.

Rusuhi ECEVİTOĞLU

Maliye Bakanlığı

Bütçe ve Malî Kont.

Gn. Md. D. Bşk.

Abdülkadir GENELİOĞLU

Adalet Bakanlığı

Kanunlar Gn. Md. Tetkik Hâk.

A. Bican AKYOL

Gümrük ve Tekel Bakanlığı

1. Huk. Müş.

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu Tasarısı

Amaç

MADDE 1. — Bu kanun, Türkiye Cumhuriyeti Jandarmasının görevine, yetki ve sorumluluklarına, hizmetin gerektirdiği bağlılık ve ilişkilere, teşkilat, konuş, personel kaynakları ve yetiştirilmesi ile bütçesine ve görev özelliğinden doğan özlük işlerine ait esas ve usulleri düzenler.

Kapsam

MADDE 2. — Bu kanun, jandarma karargâh, birlik ve kurumlarında hizmet gören personeli kapsar.

Tanım

MADDE 3. — Türkiye Cumhuriyeti Jandarması; yurdun genel güvenlik ve asayişini ile kamu düzeninin korunması ve kaçakçılığın men, takip ve tahkikine ilişkin kanun ve nizamlar ile bunlara dayanan hükümet emir ve kararlarını uygulamakla görevli ve yükümlü bulunan silahlı ve askerî bir genel güvenlik kuvvetidir.

Bağlılık

MADDE 4. — Jandarma Genel Komutanlığı, Türk Silahlı Kuvvetlerinin bir parçası olup, eğitim ve öğretim bakımından Genelkurmay Başkanlığına, emniyet ve asayiş işleriyle diğer görev ve hizmetlerin ifası yönünden İçişleri Bakanına bağlıdır.

Teşkilat ve konuş

MADDE 5. — Jandarma Genel Komutanlığı Teşkilatı, genel olarak güvenlik, sınır ve deniz birlikleri ile eğitim birlikleri ve destek ünitelerinden oluşur.

Teşkilatın ayrıntıları, Türk Silahlı Kuvvetlerindeki esaslara uygun olarak kendi kuruluş ve kadrolarında gösterilir.

Jandarma Genel Komutanlığının kuruluş, konuş ve kadrolarının tespiti İçişleri Bakanlığınca yapılır. Ancak, seferde diğer kuvvetler emrinde görev alacak birliklerle, jandarma eğitim, komando ve toplu birliklerinin kuruluş, konuş ve kadrolarının düzenlenmesinde Genelkurmay Başkanlığının tasvibi alınır.

Genel güvenlik ve asayişle görevli jandarma birliklerinin kuruluş ve konuşlarının saptanmasında, zorunlu haller dışında, mülkî taksimat göz önünde bulundurulur.

Jandarma Genel Komutanının görev ve sorumluluğu

MADDE 6. — Jandarma Genel Komutanı, barışta tüm jandarmanın; seferde ise kuvvet komutanlıkları emrine girmeyen jandarma birlik ve kurumlarının komutanı olup jandarma teşkilatının sevk ve idaresinden, jandarmaya verilmiş bulunan barış ve sefer görevlerinin yeterlikle yürütülmesi için teşkilatı her bakımdan hazır bulundurmaktan ve tüm görevlerin kanun ve nizamlar çerçevesinde yapılmasının sağlanmasından sorumludur.

Jandarmanın barış görevleri

MADDE 7. — Jandarmanın barış görevleri :

a) Mülkî görevleri :

Kamu düzenini korumak; kamu güvenliğini, huzur ve sükûnunu sağlamak ve suç işlenmesini önlemek için gereken tedbirleri almak ve uygulamak,

b) Adlî görevleri :

İşlenmiş suçlarla ilgili olarak kanunlarda belirtilen işlemleri yapmak ve bunlara ilişkin adlî hizmetleri ifa etmek; ceza infaz kurumları ile tutukevlerinin dış korunmalarını sağlamak,

(Hükümetin Teklifi)

c) Askerî görevleri :

Askerî kanun ve nizamlarla kendisine verilen görevleri yapmak,

d) Diğer görevleri :

Bu kanunda belirtilen görevlerin dışında kalan ve diğer kanun ve nizamlar ile hükümet emir ve kararlarında gösterilen hizmetleri yerine getirmektir.

Jandarmanın sefer görevleri

MADDE 8. — Jandarma birlikleri, seferde bir bölümü ile diğer kuvvet komutanlıkları emrine girer ve kalan bölümü ile de Jandarma Genel Komutanlığı emrinde normal görevlerine devam eder.

Hizmet sınırı

MADDE 9. — Kanun ve nizamlar ile Hükümet emir ve kararlarının öngörmediği hiç bir görev jandarmadan istenemez ve jandarma hiç bir sebeple aslî görevinin dışında kullanılamaz. Ancak, jandarma subayları valilik ve kaymakamlığa, jandarma astsubayları ise bucak müdürlüklerine geçici bir süre ile vekâlet edebilirler.

Jandarmanın görev ve sorumluluk sahası

MADDE 10. — İl, ilçe ve bucak belediye hudutları dışında kalan yerler jandarmanın görev ve sorumluluk sahasıdır.

Silah kullanma yetkisi

MADDE 11. — Jandarma, kanun ve nizamların güvenlik kuvvetleri ile silahlı kuvvetlere tanıdığı silah kullanma yetkilerine aynen sahiptir.

Güvenlik hizmeti ile görevlendirilecek jandarma birliklerinin ilgili makamlarla ilişkileri, birlikte çalışma ve işbirliği esasları

MADDE 12. — İl jandarma alay komutanlıkları ve ast kademeleri, yurdun genel güvenlik ve asayışı ile kamu düzeninin korunmasına ilişkin kanun ve nizamların jandarmaya yüklediği görevlerin yapılması yönünden mahallin en büyük mülkiye amirine bağlıdır.

Ancak, bu komutanlıklar; maiyetlerinin sevk ve idaresinden, disiplin, eğitim, özlük hakları ve lojistik faaliyetlerinin yürütülmesinden kendi amirlerine karşı sorumludur.

İl jandarma alay komutanlıkları ve ast kademeleri; diğer kanun ve nizamlar ile Hükümet emir ve kararlarının jandarmaya yüklediği görevlerin yapılmasında en büyük mülkî amir dışında hiç bir makama bağlı olmayıp, ilgili makamların mevzuata uygun olarak yapacakları istekleri yerine getirmekle yükümlüdürler.

İçişleri Bakanlığı ile askerî ve adlî makamlar hariç olmak üzere, diğer bakanlıklarla kamu kurumlarının mahallî birimleri isteklerini mülkî makamlar kanalı ile jandarmaya yazılı olarak iletirler. Acele hallerde istekler sözlü olarak yapılabilir. Ancak, bu istek en kısa zamanda yazı ile teyid edilir. İstekte bulunan makamlar, jandarmanın icraatına müdahalede bulunamazlar. Adlî makamların Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu uyarınca haiz oldukları yetkiler saklıdır.

İstek, kanun ve nizamlara aykırı ve jandarmanın görevi ile ilgili değil ise, jandarma komutanı bu isteği yerine getirmez. Durumu gerekçesini belirterek istekte bulunan makama ve kendi amirine bildirir. İstekte bulunan makam durumun âcıl ve isteğin yapılmasından doğacak sorumluluğun kendisine ait olduğunu yazılı olarak bildirirse (isteğin yapılmasının suç teşkil etmediği hallerde) bu istek hemen yerine getirilir.

İsteğin haksız red edildiği kanıtlanırsa, ilgili jandarma komutanı sorumlu tutulur.

(Hükümetin Teklifi)

Jandarma komutanları, belirlenen zamanlarda, mahallî mülkî amirlere yörenin güvenlik ve asayîşi, alınan ve alınması istenilen önlemler konusunda bilgi verirler ve bu görüşmelerde alınan karar ve verilen emirler doğrultusunda faaliyetlerini düzenlerler.

Güvenlik kuvvetlerinin işbirliği ve yardımlaşması

MADDE 13. — Genel güvenlik ve asayiş görevleri ile kaçakçılığın men, takip ve tahkiki görevlerinin ifası sırasında, gereken hallerde jandarma ve polis işbirliği yapar.

Jandarma veya emniyet teşkilatı, kendi sorumluluk bölgelerinde yetersiz kaldıkları hallerde, mülkî idare amirlerinin isteği üzerine, birbirlerinin sorumluluk bölgelerinde görevlendirilebilirler.

Personel Kaynakları

MADDE 14. — Jandarmanın personel kaynakları :

a) Jandarma Genel Komutanlığı personeli subay, astsubay, uzman jandarma, askerî öğrenci, erbaş ve erler ile sivil memurlar ve işçilerden oluşur.

b) Jandarma subay ve astsubayları, Kara Kuvvetlerinde olduğu gibi sınıflara ayrılır.

c) Jandarma subayları Kara Harp Okulundaki öğrenimden sonra, Piyade Okulunda temel kursa tabi tutulur. Bunu takiben Jandarma Okulunda öğrenim görür.

d) Jandarma Genel Komutanlığında bulunan diğer sınıf subayları ile astsubayların yetiştirilmesinde 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu hükümleri uygulanır.

MADDE 15. — Jandarma Genel Komutanlığının kendi kaynaklarından karşılanamayan subay ve astsubay ihtiyacı; Jandarma Genel Komutanlığının talebi, Genelkurmay Başkanlığının onayı ve kendi kuvvetleriyle irtibatları saklı kalmak kaydıyla diğer kuvvet komutanlıklarından sağlanabilir.

Yükselme, atanma, yer değiştirme, sicil, izin ve ödül

MADDE 16. —

a) Yükselme :

Jandarma subay, astsubayları ile uzman jandarma çavuşlarının yükselmeleri 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu esaslarına, sivil memurlarınki ise, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre yapılır.

b) Atanma ve yer değiştirme

Jandarma Genel Komutanının atanması; Genelkurmay Başkanının teklifi, İçişleri Bakanının inhası, Başbakanın imzalayacağı ve Devlet Başkanının onaylayacağı kararname ile,

Jandarma generallerinin atanması; Jandarma Genel Komutanının lüzum göstermesi ve Genelkurmay Başkanının teklifi üzerine İçişleri Bakanının inhası, Başbakanın imzalayacağı ve Devlet Başkanının onaylayacağı kararname ile,

Asteğmen - albay (albay dahil) jandarma subayları ile astsubay ve uzman jandarma çavuşların atanmaları Jandarma Genel Komutanınca,

Yapılır.

Jandarma birlik komutanları ile kurum amirlikleri emrine atanan jandarma subay, astsubay ve uzman jandarma çavuşların istihdam yerleri, hizmet ihtiyaçları dikkate alınarak, ilgili birlik komutanları ve kurum amirlerince düzenlenir. Ancak, sabit jandarma birliklerinde il jandarma alay komutanlığı emrine atanan personelin görev yerlerinin tespitinde valilerin görüşü alınır.

Sivil memurların atanma ve yer değiştirilmeleri, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile bu hususta çıkarılan yönetmelik hükümlerine göre İçişleri Bakanlığınca yapılır. Bu yetki Jandarma Genel Komutanına devredilebilir.

(Hükümetin Teklifi)

c) Sicil, izin ve ödül :

Jandarma subay ve astsubayları ile uzman jandarma çavuşların sicil, izin ve ödül işlemleri 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ve bu kanuna ilişkin yönetmelik hükümlerine, sivil memurlarınki ise 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile bu konuda düzenlenen yönetmelik hükümlerine göre yürütülür.

Disiplin ve soruşturma usulleri

MADDE 17. — Jandarma Personelinin :

a) Disiplin yolu ile cezalandırılmaları kendi yetkili amirlerine aittir.

b) İşledikleri disiplin suçları hakkında 477 sayılı Disiplin Mahkemeleri Kuruluş ve Yargılama Usulü Kanunu hükümleri uygulanır.

c) Askerî yargıya tabi suçlarında haklarında 1632 sayılı Askerî Ceza Kanunu, 765 sayılı Türk Ceza Kanunu ile 353 sayılı Askerî Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanununa göre işlem yapılır.

d) Mülkî (idarî) hizmetten doğan veya bu tür hizmeti yaparken işlenen suçlarda haklarında Memurin Muhakemat Hakkında Kanun hükümlerine göre işlem yapılır.

e) Adli hizmetlerden doğan suçlarda amir durumundaki kimseler (il jandarma alay komutanı ile kadrolu yardımcısı ve ilçe jandarma bölük komutanları) için hâkimlerin görevlerinden dolayı tabi oldukları yargılama usulleri uygulanır.

f) Kişisel suçlarında umumî hükümlere göre işlem yapılır.

Açığa çıkarılma ve görevden uzaklaştırma

MADDE 18. — Jandarma subay ve astsubayları ile uzman jandarma çavuşlarının açığa çıkarılmaları ile açığın kaldırılmasına ait işlemler 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, sivil memurların görevden uzaklaştırılmaları ve göreve başlatılmaları ise 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümlerine göre yapılır.

İşten el çektirme ve görevden uzaklaştırma

MADDE 19. — Jandarma subay, astsubay ve uzman jandarma çavuşlar ile sivil memurlar :

a) Askerî yargıya tabi suçlardan dolayı gerektiğinde, 353 sayılı Askerî Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanununun 84 üncü maddesi hükmüne göre, nezdinde askerî mahkeme kurulan kıta komutanı veya askerî kurum amirince,

b) 1609 sayılı Kanun kapsamına giren suçlar sebebiyle veya Memurin Muhakematı Hakkında Kanunun 12 nci maddesi hükmüne göre il jandarma alay karargâhı mensupları ile ilçe ve bucak jandarma teşkilatında görevli personel için; il jandarma alay komutanının teklifi üzerine vali tarafından, il jandarma alay komutanı için valinin teklifi, Jandarma Genel Komutanının uygun görmesi üzerine İçişleri Bakanınca,

c) Ağır hapsi gerektiren cürümlerde; suç delillerinin elde edilmesini temin veya değiştirilmesini veya yokedilmesini önlemek bakımından gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Jandarma Genel Komutanınca,

Geçici süre ile işten el çektirilebilir veya görevden uzaklaştırılabilirler.

Bu tür işten el çektirme veya görevden uzaklaştırmalar açığa çıkarma olmayıp, onun hukukî ve malî sonuçlarını doğurmaz.

Malî hükümler

MADDE 20. — Jandarma Genel Komutanlığı, bütçe hizmetleri yönünden İçişleri Bakanlığı bünyesinde olmakla beraber, jandarma, hizmet özelliği nedeniyle müstakil bir bütçeye sahiptir.

MADDE 21. — Jandarma Genel Komutanlığı ikmal hizmetlerini ve faaliyetlerini kendi bütçesini kullanarak yürütür. Ancak, barışta jandarmanın silah ve mühimmatı ile seferde diğer kuvvetler emrine girecek jandarma birliklerinin sefer görevleri ile ilgili her türlü ihtiyaçları, emrine gireceği kuvvet komutanlıklarının

standartlarına uygun olarak barıştan itibaren Millî Savunma Bakanlığınca karşılanır.

MADDE 22. — Jandarma Genel Komutanlığı personeli bu Kanunla getirilen hakların yanısıra, özlük hakları bakımından, Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, Devlet Memurları Kanunu ve genel düzenleme getiren diğer kanunlara tabi olup, ayrıca başka kanunlarla verilen haklardan da yararlanır.

MADDE 23. — Jandarma Genel Komutanlığına mensup veya bu Komutanlık bünyesine atanmış diğer kuvvetler askerî personeline ayrıca «Emniyet ve asayiş hizmeti muhtelif ücret ödemesi» yapılır. Bunun miktarı ile ödeme hal ve şartları her yıl bütçe kanununda belirtilir.

MADDE 24. — Uzman jandarma çavuşlar ile erbaş ve erlerin kaynakları, hizmet süreleri, terfileri, maaş, tahsisat, giyim, kuşam ve beslenme usulleri özel kanunlarında gösterildiği gibidir.

MADDE 25. — Görevlerinin niteliği icabı kazandan beslenemeyen jandarma erbaş ve erlerine kanunî yiyecek istihkak maddelerinin aylık maliyeti kadar tayin bedeli, tutarı Millî Savunma Bakanlığı ile varılacak muhtabakata göre Jandarma Genel Komutanlığınca saptanarak İçişleri Bakanının onayından sonra her ay peşin olarak ödenir.

Yönetmelik çıkarılması

MADDE 26. — Bu Kanunun uygulama şekli, yayımını izleyen altı ay içerisinde İçişleri Bakanlığınca hazırlanıp Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konacak bir yönetmelikte belirtilir.

Yürürlükten kaldırılan ve uygulanmayacak olan hükümler

MADDE 27. —

- a) 1706 sayılı Jandarma Kanunu ile ek ve değişiklikleri yürürlükten kaldırılmıştır.
 - b) 1. 1624 sayılı Dahiliye Vekâleti Merkez Teşkilat ve Vazifeleri Hakkında Kanunun,
 2. 2559 sayılı Polis Vazife ve Selahiyet Kanununun,
 3. 3201 sayılı Emniyet Teşkilat Kanununun,
 4. 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun,
 5. Diğer kanun ve nizamların,
- ... bu Kanuna aykırı hükümleri jandarma teşkilatı için uygulanmaz.

Geçici hükümler

GEÇİCİ MADDE — Bu Kanunun 26 ncı maddesiyle çıkarılması öngörülen yönetmelik yürürlüğe girinceye kadar, 1 Aralık 1937 gün ve 2/7756 sayılı kararname ile yürürlüğe konulmuş olan Jandarma Teşkilat ve Vazife Tüzüğü ile ek ve değişikliklerinin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam edilir.

(Hükümetin Teklifi)

Yürürlük

MADDE 28. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 29. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

3.5.1982

Başbakan
B. Ulusu

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı
Z. Baykara

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı
T. Özal

Devlet Bakanı
Prof. Dr. İ. Öztrak

Devlet Bakanı
M. Özgüneş

Devlet Bakanı
Prof. Dr. M. N. Özdaş

Adalet Bakanı
C. Menteş

Millî Savunma Bakanı
Ü. H. Bayülken

İçişleri Bakanı
S. Çetiner

Dışişleri Bakanı
İ. Türkmen

Maliye Bakanı
K. Erdem

Millî Eğitim Bakanı
H. Sağlam

Bayındırlık Bakanı
Dr. T. Önalp

Ticaret Bakanı
K. Cantürk

Sağ. ve Sos. Yrd. Bakanı V.
M. R. Güney

Gümrük ve Tekel Bakanı
Prof. Dr. A. Bozer

Ulaştırma Bakanı
Prof. Dr. M. Aysan

Tarım ve Orman Bakanı
Prof. Dr. S. Özbek

Çalışma Bakanı
Prof. Dr. T. Esener

Sanayi ve Tek. Bakanı
M. Turgut

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı
F. İlkel

Kültür ve Turizm Bakanı
İ. Evliyaoğlu

İmar ve İskân Bakanı
Dr. Ş. Tüten

Köy İş. ve Koop. Bakanı
M. R. Güney

Gençlik ve Spor Bakanı
V. Özgül

Sosyal Güvenlik Bakanı
S. Şide

DANIŞMA MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu Tasarısı

Amaç

MADDE 1. — Bu Kanun, Türkiye Cumhuriyeti Jandarmasının görev, yetki ve sorumluluklarına, hizmetin gerektirdiği bağıllık ve ilişkilere, teşkilat, konuş, personel kaynakları ve yetiştirilmesi ile bütçesine ve görev özelliğinden doğan özlük işlerine ait esas ve usulleri düzenler.

Kapsam

MADDE 2. — Bu Kanun, jandarma karargâh, birlik ve kurumları ile buralarda hizmet gören personeli kapsar.

Tanım

MADDE 3. — Türkiye Cumhuriyeti Jandarması, yurdun genel güvenlik ve asayiş ile kamu düzeninin korunması ve kaçakçılığın men, takip ve tahkikine ilişkin kanun ve nizamlar ile bunlara dayanan hükümet emir ve kararlarını uygulamakla görevli ve yetkili bulunan, silahlı ve askerî bir genel güvenlik kuvvetidir.

Bağıllık

MADDE 4. — Jandarma Genel Komutanlığı, Türk Silahlı Kuvvetlerinin bir parçası olup, eğitim, öğretim ve sefer görevleri bakımından Genelkurmay Başkanlığına, genel güvenlik ve asayiş işleriyle diğer görev ve hizmetlerin ifası yönünden İçişleri Bakanlığına bağlıdır. Ancak Jandarma Genel Komutanı, Bakana karşı sorumludur.

Teşkilat ve konuş

MADDE 5. — Jandarma Genel Komutanlığı Teşkilatı : Sabit, Seyyar (sınır), Komando, Eğitim ve Öğretim Birlikleri ile Destek Birliklerinden oluşur.

Teşkilatın ayrıntıları; Türk Silahlı Kuvvetlerindeki esaslara uygun olarak kendi kuruluş ve kadrolarında gösterilir. Jandarma Genel Komutanlığının kuruluş, ve kadroları ile konuş yerleri, İçişleri Bakanlığınca düzenlenir. Ancak, seferde ve olağanüstü durumlarda diğer kuvvetler emrinde görev alacak birliklerle, Jandarma eğitim, Komando ve toplu birliklerinin kuruluş, kadro ve konuşlarının düzenlenmesinde Genelkurmay Başkanlığının tasvibi alınır.

Genel güvenlik ve asayişle görevli jandarma birliklerinin kuruluş ve konuşlarının saptanmasında zorunlu haller dışında, mülki taksimat göz önünde bulundurulur.

İHTİSAS KOMİSYONUNUN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu Tasarısı

BİRİNCİ KISIM

Genel Hükümler

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1. — Bu Kanun, Türkiye Cumhuriyeti Jandarma Teşkilatının görev, yetki ve sorumluluklarına, hizmetin gerektirdiği bağlılık ve ilişkilere, teşkilat ve konuşa ait esas ve usulleri düzenler.

Kapsam

MADDE 2. — Bu Kanun, Jandarma Teşkilatındaki karargâh, birlik ve kurumlar ile buralarda hizmet gören personeli ve bunlarla ilgili faaliyet ve esasları kapsar.

Tanım

MADDE 3. — Türkiye Cumhuriyeti Jandarması emniyet ve asayiş ile kamu düzeninin korunmasını sağlayan ve diğer kanun ve nizamların verdiği görevleri yerine getiren silahlı, askerî bir güvenlik ve kolluk kuvvetidir.

İKİNCİ KISIM

Konuş, Kuruluş, Görev, Sorumluluk ve Silah Kullanma Yetkileri

BİRİNCİ BÖLÜM

Bağlılık, Konuş ve Kuruluş

Bağlılık

MADDE 4. — Jandarma Genel Komutanlığı, Türk Silahlı Kuvvetlerinin bir parçası olup, Silahlı Kuvvetlerle ilgili görevleri, eğitim ve öğrenim bakımından Genelkurmay Başkanlığına, emniyet ve asayiş işleriyle diğer görev ve hizmetlerin ifası yönünden İçişleri Bakanlığına bağlıdır. Ancak Jandarma Genel Komutanı, Bakan karşı sorumludur.

Konuş, kuruluş

MADDE 5. — Jandarma Genel Komutanlığı Teşkilatı; görevin özelliği ve Türk Silahlı Kuvvetlerindeki esaslara uygun olarak kendi kuruluş ve kadrolarında gösterilir.

Jandarma Genel Komutanlığının kuruluş ve kadrolarıyla konuş yerleri, Genelkurmay Başkanlığının görüşü alınarak İçişleri Bakanlığınca düzenlenir. Ancak seferberlik ve savaşta Kuvvet Komutanlıkları emrine girecek birliklerin kuruluş, kadro ve konuşlarının düzenlenmesinde Genelkurmay Başkanlığının onayı alınır.

Emniyet ve asayiş ile görevli jandarma birliklerinin kuruluş ve konuşlarının düzenlenmesinde zorunlu haller dışında mülkî taksimat esas alınır. Ancak hizmette verim ve etkinliğin sağlanması amacıyla birden çok ili içine alan bölgelerde teşkilatlanma da göz önünde bulundurulur.

Jandarma Genel Komutanının görev ve sorumluluğu

MADDE 6. — Jandarma Genel Komutanı; barışta tüm jandarmanın, seferde kuvvet komutanlıkları emrine girmeyen jandarma birlik ve kurumlarının komutanı olup jandarma teşkilatının sevk ve idaresinden, jandarmaya verilmiş bulunan barış ve sefer görevlerinin yürütülmesi için teşkilatı her bakımdan hazır bulundurmaktan ve tüm görevlerin kanun ve nizamlar çerçevesinde yapılmasından sorumludur.

Jandarmanın görevleri

MADDE 7. — Jandarmanın görevleri :

a) Mülki görevleri :

Kamu düzenini korumak, kamu güvenliğini, huzur ve sükununu sağlamak ve suç işlenmesini önlemek için gerekli tedbirleri almak ve uygulamak,

b) Adli görevleri :

İşlenmiş suçlarla ilgili olarak kanunlarda belirtilen işlemleri yapmak ve bunlara ilişkin adli hizmetleri ifa etmek, ceza infaz kurumları ile tutuk evlerinin dış korunmalarını sağlamak,

c) Askerî görevleri :

Askerî kanun ve nizamlarla kendisine verilen görevleri yapmak,

d) Diğer görevleri :

Bu kanunda belirtilen görevlerin dışında kalan ve diğer kanun ve nizamlar ile hükümet emir ve kararlarında gösterilen hizmetleri yerine getirmektedir.

Jandarmanın seferde ve olağanüstü durumlarda görevleri

MADDE 8. — Jandarma birlikleri, seferde ve olağanüstü durumlarda bir bölümü ile diğer kuvvet komutanlıkları emrine girer; kalan bölümü ile Jandarma Genel Komutanlığı emrinde normal görevlerine devam eder.

Hizmet sınırı

MADDE 9. — Kanun ve nizamlar ile hükümet emir ve kararlarının öngörmediği hiç bir görev Jandarmadan istenemez ve Jandarma hiç bir sebeple aslı görevinin dışında kullanılamaz. Ancak, Jandarma subaylarına valilik ve kaymakamlığa, jandarma astsubaylarına da, bucak müdürlüklerine geçici bir süre ile vekâlet görevi verilebilir.

Jandarmanın görev ve sorumluluk alanı

MADDE 10. — İl, ilçe, bucak ve polis teşkilatı bulunan kasabaların belediye hudutları dışında kalan yerler, jandarmanın görev ve sorumluluk alanıdır.

Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte polis kuruluşu bulunmayan ilçe, bucak ve kasabaların belediye hudutları içinde, jandarmanın görev ve sorumluluğu devam eder. Ancak bu süre beş yılı geçemez.

(İhtisas Komisyonunun Teklif Ettiği Metin)

İKİNCİ BÖLÜM

Görev, Hizmet Sınırı ve Sorumluluklar

Jandarma Genel Komutanının görev ve sorumluluğu

MADDE 6. — Jandarma Genel Komutanı tüm jandarma teşkilatının komutanıdır.

Teşkilatın sevk ve idaresinden, kanun ve nizam hükümlerinin icrasını sağlamaktan, bunlara dayalı olarak verilen emir ve kararların yapılmasından sorumludur.

Jandarmanın genel olarak görevleri

MADDE 7. — Jandarmanın sorumluluk alanların da genel olarak görevleri şunlardır.

a) Mülki görevleri;

Emniyet ve asayiş ile kamu düzenini sağlamak, korumak ve kollamak, kaçakçılığı men, takip ve tahkik etmek, suç işlenmesini önlemek için gerekli tedbirleri almak ve uygulamak, ceza infaz kurumları ve tutuk-
evlerinin dış korunmalarını yapmak.

b) Adli görevleri;

İşlenmiş suçlarla ilgili olarak kanunlarda belirtilen işlemleri yapmak ve bunlara ilişkin adli hizmetleri ye-
rine getirmek.

c) Askeri görevleri;

Askeri kanun ve nizamların gereği görevlerle Genelkurmay Başkanlığınca verilen görevleri yapmak.

d) Diğer görevleri;

Yukarıda belirtilen görevler dışında kalan ve diğer kanun ve nizam hükümlerinin icrası ile bunlara dayalı
emir ve kararlarla Jandarmaya verilen görevleri yapmak.

Jandarmanın sıkıyönetim, seferberlik ve savaş halindeki görevleri

MADDE 8. — Jandarma birlikleri; Genelkurmay Başkanlığınca lüzum görülen hallerle sıkıyönetim, se-
ferberlik ve savaş hallerinde gerekli olan bölümü ile Kuvvet Komutanlıkları emrine girer, kalan bölümü ile
Jandarma Genel Komutanlığı emrinde normal görevlerine devam eder.

Hizmet sınırı

MADDE 9. — Kanun ve nizamlar ile bunlara dayalı olarak verilen emir ve kararların öngörmediği hiç-
bir görev jandarmadan istenemez. Ancak, jandarma subaylarına valilik ve kaymakamlığa, jandarma astsu-
baylarına da bucak müdürlüklerine geçici bir süre ile vekâlet görevi verilebilir.

Jandarmanın görev ve sorumluluk alanı

MADDE 10. — Jandarmanın genel olarak görev ve sorumluluk alanı; polis görev sahası dışı olup, bu
alanlar il ve ilçe belediye hudutları haricinde kalan veya polis teşkilatı bulunmayan yerlerdir.

Jandarma, kendisine verilen görevlerin ifası ile ilgili olarak diğer güvenlik kuvvetleri ile işbirliği ve koor-
dinasyonda bulunur.

Jandarma veya Emniyet Teşkilatı, kendi sorumluluk sahasında yetersiz kaldıkları veya kalacaklarının
değerlendirilmesi halinde, mahallî mülki amirler tarafından birbirlerinin sorumluluk sahalarında geçici olarak
görevlendirilebilirler.

Jandarmanın diğer güvenlik kuvvetleriyle işbirliği ve koordinasyon esasları, sorumluluk sahalarının tespiti
ile ilgili hususlar ve emir komuta ilişkileri yönetmelikle belirlenir.

Silah kullanma yetkisi

MADDE 11. — Jandarma, kanun ve nizamların güvenlik kuvvetleri ile Silahlı Kuvvetlere tanıdığı silah kullanma yetkilerine aynen sahiptir.

Güvenlik hizmeti ile görevlendirilecek jandarma birliklerinin ilgili makamlarla ilişkileri, birlikte çalışma ve işbirliği esasları

MADDE 12. — İl Jandarma alay komutanlıkları ve ast kademeleri, yurdun genel güvenlik ve asayiş ile kamu düzeninin korunmasına ilişkin kanun ve nizamların jandarmaya yüklediği görevlerin yapılması yönünden mahallin en büyük mülki amirine bağlıdır.

Ancak, bu komutanlıklar, maiyetlerinin sevk ve idaresinden, disiplin eğitim, özlük hakları ve lojistik faaliyetlerinin yürütülmesinden kendi amirlerine karşı sorumludurlar.

İl jandarma alay komutanlıkları ve ast kademeleri; diğer kanun ve nizamlar ile hükümet emir ve kararlarının jandarmaya yüklediği görevlerin yapılmasında en büyük mülki amir dışında hiç bir makama bağlı olmayıp, ilgili makamların mevzuata uygun olarak yapacakları istekleri yerine getirmekle yükümlüdürler.

İçişleri Bakanlığı ile askerî ve adli makamlar hariç olmak üzere, diğer bakanlıklarla kamu kurumlarının mahalli birimleri isteklerini mülki makamlar kanalı ile Jandarmaya yazılı olarak iletirler. Acele hallerde istekler sözlü olarak yapılabilir. Ancak, bu istek en kısa zamanda yazı ile teyid edilir. İstekte bulunan makamlar, Jandarmanın icraatına müdahalede bulunamazlar. Adli makamların Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu uyarınca haiz oldukları yetkiler saklıdır.

İstek, kanun ve nizamlara aykırı ve Jandarmanın görevi ile ilgili değil, ise jandarma komutanı bu isteği yerine getirmez. Durumu gerekçesini belirterek istekte bulunan makama ve kendi amirine bildirir. İstekte bulunan makam durumun acil ve isteğin yapılmasından doğacak sorumluluğun kendisine ait olduğunu yazılı olarak bildirirse, isteğin yapılmasının suç teşkil etme ettiği hallerde, bu istek hemen yerine getirilir.

İsteğin haksız ret edildiği kanıtlanırsa, ilgili Jandarma Komutanı sorumlu tutulur.

Jandarma komutanları, belirlenen zamanlarda, mahalli mülki amirlere yönen güvenlik ve asayiş, alınan ve alınması istenilen önlemler konusunda bilgi verirler ve bu görüşmelerde alınan kararlar ve verilen emirler doğrultusunda faaliyetlerini düzenlerler.

Güvenlik kuvvetlerinin iş birliği ve yardımlaşması

MADDE 13. — Genel güvenlik ve asayiş görevleri ile kaçakçılığın men, takip ve tahkiki görevlerinin ifası sırasında, gereken hallerde jandarma, polis ve diğer güvenlik teşkilatlarıyla iş birliği yapar.

Jandarma veya emniyet teşkilatı, kendi sorumluluk bölgelerinde yetersiz kaldıkları hallerde, mülki idare amirleri tarafından birbirlerinin sorumluluk bölgelerinde görevlendirilebilirler.

Jandarma personeli ve kaynakları

MADDE 14. — Jandarmanın personeli ve kaynakları :

a) Jandarma Genel Komutanlığı personeli subay, astsubay, uzman jandarma, askerî öğrenci, erbaş ve erler ile sivil memurlar ve işçilerden oluşur.

(İhtisas Komisyonunun Teklif Ettığı Metin)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Silah Kullanma Yetkisi

Silah kullanma yetkisi

MADDE 11. — Jandarma, kendisine verilen görevlerin ifası sırasında hizmet özelliğine uygun ve görevin gereği olarak kanunlarda öngörülen silah kullanma yetkisine sahiptir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

İlişkiler, Çalışma ve İşbirliği Esasları

Emniyet ve asayiş hizmeti ile görevlendirilecek jandarma birliklerinin ilgili makamlarla ilişkileri, birlikte çalışma ve işbirliği esasları

MADDE 12. — Emniyet ve asayiş görevi ifa eden il jandarma alay komutanlıkları ve ast kademeleri; mülki görevlerin yapılması yönünden mahalli mülki idare amirine, maiyetlerinin sevk ve idaresinden, disiplin, eğitim, özlük hakları ile lojistik faaliyetlerin yürütülmesinden kendi amirlerine karşı sorumludurlar.

Mahalli mülki idare amirleri ile adli ve askerî makamlar; kanun ve nizam hükümlerine uygun isteklerini acele hallerde sözlü olarak yapabilirler. Ancak bu istek en kısa zamanda yazılı olarak teyit edilir. Diğer makamların istekleri mahalli mülki idare amirleri kanalı ile jandarmaya görev olarak verilir.

Görevleri ile ilgili olarak jandarmanın diğer makamlarla ilişkileri, birlikte çalışma ve işbirliği esasları da dahil jandarmanın komuta ve kontrol ilişkileri yönetme likte açıklanır.

(Danışma Meclisinin Kabul Ettiği Metin)

- b) Jandarma subay ve astsubayları, Kara Kuvvetlerinde olduğu gibi sınıflara ayrılır,
- c) Jandarma subayları Kara Harp Okulundaki öğrenimden sonra, Piyade Okulunda temel kursa tabi tutulur ve bunu takiben Jandarma Okulunda öğrenim görürler.
- d) Jandarma Genel Komutanlığında bulunan diğer sınıf subayları ile astsubayların yetiştirilmesinde 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu hükümleri uygulanır.

MADDE 15. — Jandarma Genel Komutanlığının kendi kaynaklarından karşılanamayan subay ve astsubay ihtiyacı kendi kuvvetleriyle irtibatları saklı kalmak kaydıyla Jandarma Genel Komutanlığının talebi, Genelkurmay Başkanlığının onayı ile diğer Kuvvet Komutanlıklarından sağlanabilir.

Yükselme, atanma, yer değiştirme, sicil, izin ve ödül

MADDE 16. —

a) Yükselme :

Jandarma subay, astsubayları ile uzman jandarma çavuşlarının yükselmeleri 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu esaslarına, savil memurlarınki ise, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre yapılır.

b) Atanma ve yer değiştirme :

Jandarma Genel Komutanının atanması; Genelkurmay Başkanının teklifi, İçişleri Bakanının inhası, Başbakanın imzalayacağı ve Devlet Başkanının onaylayacağı müşterek kararname ile,

Jandarma generallerinin atanması; Jandarma Genel Komutanının lüzum göstermesi ve Genelkurmay Başkanının teklifi üzerine İçişleri Bakanının inhası, Başbakanın imzalayacağı ve Devlet Başkanının onaylayacağı müşterek kararname ile,

(İhtisas Komisyonunun Teklif Ettiği Metin)

DÖRDÜNCÜ KISIM

Personel, Kaynakları ve Özlük Hakları

BİRİNCİ BÖLÜM

Personel ve Kaynakları

Personel ve uygulanacak mevzuat

MADDE 13. — Jandarma Genel Komutanlığı personeli; subay, astsubay, uzman jandarma, askerî öğrenci, erbaş ve erler ile sivil memur ve işçilerden oluşur.

Jandarma subay ve astsubaylarının kaynak ve yetiştirilmeleri ile terfi, izin, sicil ve ödül işlemleri 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu esaslarına göre yürütülür. Jandarma subay ve astsubayları duyulan ihtiyaca göre Genelkurmay Başkanlığının onayı alınmak kaydıyla sınıflara ayrılır.

Jandarma Genel Komutanlığının kendi kaynaklarından karşılanamayan subay ve astsubay ihtiyacı kendi kuvvetleriyle ilişkileri saklı kalmak şartıyla Jandarma Genel Komutanlığının talebi, Genelkurmay Başkanlığının onayı ile Kuvvet Komutanlıklarından sağlanabilir.

Uzman jandarma personelinin meslekten ayrılma, yükselme, izin, sicil ve ödül işlemlerinde 635 sayılı Uzman Jandarma Kanunu hükümleri uygulanır.

Sivil memurların adaylığa kabul edilme, asıl memurluğa atanma, yer değiştirme, memurluktan çıkarılma hususları ile yükselme, izin, sicil ve ödül işlemleri 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu esaslarına göre yapılır.

İşçilerin işe alınma, işyeri değişikliği, yükselme, izin, sicil, ödül ve hizmet akdinin feshi işlemleri 1475 sayılı İş Kanunu ile varsa geçerli bulunan toplu iş sözleşmesi hükümlerine göre yapılır.

İKİNCİ BÖLÜM

Atama, Yer Değiştirme ve Disiplin İşlemleri

Jandarma subay, astsubay ve uzman jandarmanın atanma ve yer değiştirme esasları

MADDE 14. — Subay, astsubay ve uzman jandarmanın atanmaları;

a) Asteğmen - albay (Albay dahil) rütbelerindeki subaylar ile astsubay ve uzman jandarmaların atanmaları Jandarma Genel Komutanınca,

b) Generallerin atanmaları; Jandarma Genel Komutanının lüzum göstermesi, Genelkurmay Başkanının teklifi, İçişleri Bakanının inhası, Başbakanın imzalayaacağı ve Cumhurbaşkanının onaylayacağı müsterek kararname ile,

c) Jandarma Genel Komutanının atanması; Genelkurmay Başkanının teklifi, İçişleri Bakanının inhası, Başbakanın imzalayacağı ve Cumhurbaşkanının onaylayacağı müsterek kararname ile,

Yapılır.

Yukarıdaki (b) ve (c) bentlerinin uygulanmasında Genelkurmay Başkanının teklifi üzerine, İçişleri Bakanı inha işlemini yapmadığı takdirde, Genelkurmay Başkanı talebini yazı ile Başbakana gönderir. Başbakan kararını yazı ile İçişleri Bakanına bildirir.

(Danışma Meclisinin Kabul Ettığı Metin)

Asteğmen - albay (albay dahil) Jandarma subayları ile astsubay ve uzman jandarma çavuşlarının atanmaları Jandarma Genel Komutanınca,

Yapılır.

Ancak, il jandarma alay komutanları atanmadan önce valinin görüşü alınır.

Jandarma birlik komutanları ile kurum amirlikleri emirlerine atanan jandarma subay, astsubay ve uzman jandarma çavuşlarının istihdam yerleri, hizmet ihtiyaçları dikkate alınarak, ilgili birlik komutanları ve kurum amirlerince düzenlenir. Ancak, sabit jandarma birliklerinde, il jandarma alay komutanlığı emrine atanan personelin görev yerlerinin tespiti, il jandarma alay komutanının teklifi, valinin onayı ile yapılır.

Sivil memurların atanma ve yer değiştirilmeleri, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile bu hususta çıkarılan yönetmelik hükümlerine göre İçişleri Bakanlığınca yapılır. Bu yetki Jandarma Genel Komutanına devredilebilir.

c) Sicil, İzin ve Ödül :

Jandarma subay ve astsubayları ile uzman jandarma çavuşlarının sicil, izin ve ödül işlemleri 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ve bu Kanuna ilişkin yönetmelik hükümlerine, sivil memurlarınki ise 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile bu konuda düzenlenen yönetmelik hükümlerine göre yürütülür.

Mülki hizmetleri ile ilgili olarak Vali ve Kaymakamlarca düzenlenen değerlendirme raporları, her yılın Nisan ayında, tayin, terfi ve sicillerinde dikkate alınmak üzere Jandarma Genel Komutanlığına gönderilir.

Disiplin ve soruşturma usulleri

MADDE 17. — Jandarma Personelinin;

Disiplin yolu ile cezalandırılmaları kendi yetkili amirlerine aittir. Mülki amirler denetlemeleri sırasında denetlediği kişiler hakkında disiplin soruşturması açılmasını ve sonuçtan bilgi verilmesi ilgili komutandan isteyebilir.

İşledikleri disiplin suçları hakkında 477 sayılı Disiplin Mahkemeleri Kuruluş ve Yargılama Usulü Kanunu hükümleri uygulanır.

Askeri yargıya tabi suçlarında, haklarında 1632 sayılı Askeri Ceza Kanunu, 765 sayılı Türk Ceza Kanunu ile 353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluş ve Yargılama Usulü Kanununa göre işlem yapılır.

Mülki hizmetten doğan veya bu tür hizmeti yaparken işlenen suçlarında haklarında Memurin Muhakematı Hakkında Kanun hükümlerine göre işlem yapılır.

Adli hizmetlerden doğan suçlarında, amir durumunda olan İl Jandarma Alay Komutanı ile kadrolu yardımcıları, merkez ilçesi ve ilçe jandarma bölük komutanları ile bu görevleri vekâleten yürütenler hakkında, hâkimlerin görevlerinden dolayı tabi oldukları yargılama usulleri, bu sayılanlar dışındaki görevlilerin adli hizmetlerinden doğan suçlarında ise Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 154 üncü maddesi hükümleri uygulanır.

Kişisel suçlarında umumî hükümlere göre işlem yapılır.

Açığa çıkarılma ve görevden uzaklaştırma

MADDE 18. — Jandarma subay ve astsubayları ile uzman jandarma çavuşlarının açığa çıkarılmaları ile açığa çıkarılmanın kaldırılmasına ait işlemler 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, sivil

(İhtisas Komisyonunun Teklif Ettiği Metin)

Jandarma birlik komutanları ile kurum amirlikleri emrine atanan veya emrindeki jandarma subay, astsubay ve uzman jandarmaların istihdam yerleri; hizmet ihtiyaçları dikkate alınarak, ilgili birlik komutanları veya kurum amirlerince düzenlenir. Ancak emniyet ve asayiş jandarma birliklerinde İl Jandarma Alay Komutanlığı emrine atanan astsubay ve uzman jandarmaların görev yerlerinin tespitinde valilerin görüşü alınır.

Disiplin ve soruşturma usulleri

MADDE 15. — Jandarma personeli hakkında disiplin ve soruşturma işlemleri aşağıdaki usullere göre yapılır.

a) Subay, astsubay, uzman jandarma, askerî öğrenci, erbaş ve erlerle sivil memurların disiplin yolu ile cezalandırılmaları; Garnizon komutanlarının yetkileri saklı kalmak kaydıyla kendi yetkili disiplin amirlerince, işçilerle sözleşmeli ve geçici personelin cezalandırılmaları ise yürürlükte olan sözleşme hükümlerine göre yapılır.

b) Jandarma personelinin işledikleri disiplin suçları için 477 sayılı «Disiplin Mahkemeleri Kuruluşu, Yargılama Usulü ve Disiplin Suç ve Cezaları Hakkında Kanun» hükümleri uygulanır.

c) Jandarma personelinin askerî yargıya tabi suçlarında, 353 sayılı «Askerî Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu» na göre işlem yapılarak haklarında 1632 sayılı «Askerî Ceza Kanunu» ile 765 sayılı «Türk Ceza Kanunu» hükümleri tatbik olunur.

d) Jandarma personelinin mülkî hizmetten doğan veya bu tür hizmeti yaparken işlenen suçlarında; 15.5.1930 gün ve 1609 sayılı «Bazı Cürümlerden Dolayı Memurlar ve Şerikleri Hakkında Takip ve Muhakeme Usulüne Dair Kanun» hükümleri saklı kalmak şartıyla 4.2.1939 tarihli «Memurin Muhakematı Hakkında Kanunu Muvakkatı» hükümlerine göre işlem yapılır.

e) Adli hizmetlerden doğan suçlarda; ilçe ve merkez ilçe jandarma bölük komutanları ile bu hizmetleri vekâleten yürütenler hakkında 1412 sayılı «Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu» nun 154/4 üncü maddesi gereğince 24.2.1983 gün ve 2802 sayılı «Hâkimler ve Savcılar Kanunu» nun 82 ve müteakip maddelerinde gösterilen hâkim ve savcılarının tabi oldukları muhakeme usulü uygulanır.

f) Jandarma personelinin kişisel suçlarında genel hükümlere göre işlem yapılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Açığa Alınma ve Görevden Uzaklaştırma

Açığa alınma ve görevden uzaklaştırma

MADDE 16. — Jandarma subay ve astsubayları ile uzman jandarmaların açığa alınma ile açığa alınmanın kaldırılmasına ait işlemleri; 926 sayılı «Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu», sivil memurların

(Danışma Meclisinin Kabul Ettığı Metin)

memurların görevden uzaklaştırılmaları ve göreve başlatılmaları ise 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümlerine göre yapılır.

İşten el çektirme ve görevden uzaklaştırma

MADDE 19. — Jandarma subay, astsubay ve uzman jandarma çavuşlar ile sivil memurlar :

a) Askerî yargıya tabi suçlardan dolayı gerektiğinde, 353 sayılı Askerî Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanununun 84 üncü maddesi hükmüne göre, nezdinde askerî mahkeme kurulan kıt'a komutanı veya askerî kurum amirince,

b) 1609 sayılı Kanun kapsamına giren suçlar sebebiyle veya Memurin Muhakematı Hakkında Kanunun 12 nci maddesi hükmüne göre il jandarma alay karargâhı mensupları ile ilçe ve bucak jandarma teşkilatında görevli personel için; il jandarma alay komutanının teklifi üzerine vali tarafından, il jandarma alay komutanı için valinin teklifi, Jandarma Genel Komutanının uygun görmesi üzerine İçişleri Bakanınca,

c) Ağır hapsi gerektiren cürümlerde; suç delillerinin elde edilmesini temin veya değiştirilmesini veya yokedilmesini önlemek bakımından gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Jandarma Genel Komutanınca,

Geçici süre ile işten el çektirilebilir veya görevden uzaklaştırılabilirler.

Bu tür işten el çektirme veya görevden uzaklaştırmalar açığa çıkarma olmayıp, onun hukukî ve malî sonuçlarını doğurmaz.

Malî hükümler

MADDE 20. — Jandarma Genel Komutanlığının bütçesi, İçişleri Bakanlığının bünyesinde ve bu Bakanlığın bütçesinden ayrı olarak düzenlenir.

MADDE 21. — Jandarma Genel Komutanlığı ikmal hizmetleriyle faaliyetlerine ait her türlü ihtiyaçlarını ve Millî Savunma Bakanlığınca sağlanacak silah ve mühimmatını kendi bütçesinden karşılar.

Seferde ve olağanüstü durumlarda diğer kuvvetler emrine girecek Jandarma birliklerinin her türlü ihtiyaçları (sefer stokları dahil) emrine gireceği Kuvvet Komutanlıklarının standartlarına uygun olarak barıştan itibaren Millî Savunma Bakanlığınca sağlanır.

MADDE 22. — Jandarma Genel Komutanlığı personeli bu kanunla getirilen hakların yanısıra, özlük hakları bakımından, Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, Devlet Memurları Kanunu ile genel ve özel düzenleme getiren diğer kanunlarla emsallerine verilen haklardan da yararlanır.

MADDE 23. — Jandarma Genel Komutanlığına mensup veya bu Komutanlık bünyesine atanmış diğer kuvvetler askerî personeline ayrıca «Emniyet ve asayiş hizmeti muhtelif ücret ödemesi» yapılır. Bunun miktarı ile ödeme hal ve şartları her yıl Bütçe Kanununda belirtilir.

(İhtisas Komisyonunun Teklif Ettiği Metin)

görevden uzaklaştırılmaları ve göreve başlatılmaları 657 sayılı «Devlet Memurları Kanunu» hükümlerine göre yapılır.

İşten el çekirme ve görevden uzaklaştırma

MADDE 17. — Jandarma subay, astsubay ve uzman jandarma ile sivil memurları;

a) Askerî yargıya tabi suçlardan dolayı gerektiğinde, 353 sayılı «Askerî Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu» nun 84 üncü maddesi hükmüne göre, nezdinde askerî mahkeme kurulan kıt'a komutanı veya askerî kurum amirince,

b) 1609 sayılı Kanun kapsamına giren suçlar sebebiyle veya «Memurin Muhakematı Hakkında Kanunu Muvakkatın» 12 nci maddesi hükmüne göre il jandarma alay komutanlığı karargâhı mensupları ile ilçe ve bu-
c) Ağırlık jandarma teşkilatında görevli personel için; il jandarma alay komutanının teklifi üzerine vali tarafından, il jandarma alay komutanı için valinin teklifi, Jandarma Genel Komutanının uygun görmesi üzerine İçişleri Bakanınca,

c) Ağır hapis gerektiren cürümlerde; suç delillerinin elde edilmesini temin etmek yahut değiştirilmesini veya yok edilmesini önlemek bakımından gecikmesinde sakınca bulunan hallerde tümen, tugay, bölge komutanları ile Denetleme Başkanının teklifi üzerine Jandarma Genel Komutanınca,

Geçici süre ile işten el çektirilebilir veya görevden uzaklaştırılabilirler.

Bu tür işten el çekirme veya görevden uzaklaştırmalar açığa alınma olmayıp onun hukukî ve malî sonuçlarını doğurmaz.

BEŞİNCİ KISIM

Malî Hükümler

Bütçe

MADDE 18. — Jandarma Genel Komutanlığının bütçesi, İçişleri Bakanlığının bünyesinde ve bu Bakanlığın bütçesinden ayrı olarak düzenlenir.

İkmal esasları

MADDE 19. — Jandarma Genel Komutanlığı ikmal hizmetleriyle faaliyetlerine ait her türlü ihtiyaçlarını ve Millî Savunma Bakanlığınca sağlanacak silah ve mühimmatını imkân nispetinde Türk Silahlı Kuvvetleri standartlarına uygun olarak kendi bütçesinden karşılar.

Genelkurmay Başkanlığınca lüzum görülecek hallerle seferberlik ve savaş halinde Kuvvet Komutanlıkları emrine girecek jandarma birliklerinin her türlü ihtiyaçları (sefer stokları dahil) emrine gireceği Kuvvet Komutanlıklarının standartlarına uygun olarak barıştan itibaren Millî Savunma Bakanlığınca sağlanır.

Özlük hakları

MADDE 20. — Jandarma Genel Komutanlığı personeli; bu Kanunla getirilen hakları yanısıra, özlük hakları bakımından, 926 sayılı «Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu», 657 sayılı «Devlet Memurları Kanunu» ile genel ve özel düzenleme getiren diğer kanunlarla verilen haklardan da yararlanır.

Emniyet ve asayiş hizmeti muhtelif ücret ödemesi

MADDE 21. — Jandarma Genel Komutanlığına mensup veya bu Komutanlık bünyesine atanmış diğer kuvvetler askerî personeline ayrıca «Emniyet ve asayiş hizmeti muhtelif ücret ödemesi» yapılır. Bunun miktarı ile ödeme hal ve şartları her yıl Bütçe Kanununda belirtilir.

MADDE 24. — Uzman jandarma çavuşlar ile erbaş ve erlerin kaynakları, hizmet süreleri, terfileri, maaş, tahsisat, giyim, kuşam ve beslenme usulleri özel kanunlarında gösterildiği gibidir.

MADDE 25. — Görevlerinin niteliği icabı kazandan beslenemeyen jandarma erbaş ve erlerine kanuni yiyecek istihkak maddelerinin aylık maliyeti kadar tayin bedeli, tutarı Millî Savunma Bakanlığı ile varılacak mutabakata göre Jandarma Genel Kumutanlığınca saptanarak İçişleri Bakanının onayından sonra her ay peşin olarak ödenir.

Yönetmelik çıkarılması

MADDE 26. — Bu Kanunun uygulanmasını sağlamak üzere, Kanunun yayımını izleyen altı ay içerisinde, Millî Savunma, İçişleri ve Maliye Bakanlıklarınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe konacak bir yönetmelik çıkarılır.

Yürürlükten kaldırılan ve uygulanmayacak olan hükümler

MADDE 27. —

- a) 1706 Sayılı Jandarma Kanunu ile ek ve değişiklikleri yürürlükten kaldırılmıştır.
- b) 1. 1624 Sayılı Dahiliye Vekâleti Merkez Teşkilatı ve Vazifeleri Hakkında Kanunun,
2. 2559 Sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununun,
3. 3201 Sayılı Emniyet Teşkilat Kanununun,
4. 5442 Sayılı İl İdaresi Kanununun ve

Diğer kanunların

Bu Kanuna aykırı hükümleri jandarma teşkilatı için uygulanmaz.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunun 26 ncı maddesiyle çıkarılması öngörülen yönetmelik yürürlüğe girmeye kadar, 1 Aralık 1937 gün ve 2/7756 sayılı Kararname ile yürürlüğe konulmuş olan Jandarma Teşkilat ve Vazife Tüzüğü ile ek ve değişikliklerinin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam edilir.

(İhtisas Komisyonunun Teklif Ettiği Metin)

Uzman jandarma ile erbaş ve erlerin diğer özlük hakları

MADDE 22. — Uzman jandarmaların hizmet süreleri, giyim, kuşam, beslenme usulleri ve diğer özlük hakları ile erbaş ve erlerin kaynakları, hizmet süreleri, kıyafetleri özel kanunlarında gösterildiği gibidir.

Tayın bedeli

MADDE 23. — Görevlerinin niteliği icabı kazandan beslenemeyen jandarma erbaş ve erlerine kanunî yiyecek, istihkak maddelerinin aylık maliyeti kadar tayın bedeli tutarı, Millî Savunma Bakanlığı ile varılacak mutabakata göre Jandarma Genel Komutanlığınca saptanarak İçişleri Bakanının onayından sonra her ay peşin olarak ödenir.

ALTINCI KISIM

Yönetmelik, Yürürlükten Kaldırma, Geçici Hükümler ve Yürürlük

BİRİNCİ BÖLÜM

Yönetmelik Çıkarılması

Yönetmelik

MADDE 24. — Bu Kanunun ve ilgili maddelerinin uygulanmasını sağlamak üzere İçişleri Bakanlığının sorumluluğunda ilgili bakanlıklarla müştereken hazırlanacak yönetmelikler Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içerisinde yürürlüğe sokulur.

İKİNCİ BÖLÜM

Yürürlükten Kaldırılan ve Uygulanmayacak Olan Hükümler

Yürürlükten kaldırılan ve uygulanmayacak olan hükümler

MADDE 25. — a) 1706 sayılı Jandarma Kanunu ile ek ve değişiklikleri yürürlükten kaldırılmıştır.

b) 1) 1624 sayılı Dahiliye Vekâleti Merkez Teşkilatı ve Vazifeleri Hakkında Kanunun,

2) 2559 sayılı Polis Vazife ve Selahiyet Kanununun,

3) 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanununun,

4) 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun,

Ve diğer kanunların,

Bu Kanuna aykırı hükümleri Jandarma Teşkilatı için uygulanmaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Geçici Hükümler

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunun 24 üncü maddesiyle çıkarılması öngörülen yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar, 1 Aralık 1937 gün ve 2/7756 sayılı Kararname ile yürürlüğe konulmuş olan «Jandarma Teşkilat ve Vazife Tüzüğü» ile ek ve değişikliklerinin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam edilir.

(Danışma Meclisinin Kabul Ettiği Metin)

GEÇİCİ MADDE 2. — Jandarma Genel Komutanlığı bünyesindeki deniz birlik ve tesisleri, Sahil Güvenlik Komutanlığının kurulmasını müteakip 1985 yılına kadar Jandarma Genel Komutanlığına bağlı olarak hizmet icra ederler.

Yürürlük

MADDE 28. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 29. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(İhtisas Komisyonunun Teklif Ettiği Metin)

GEÇİCİ MADDE 2. — Jandarma Genel Komutanlığı bünyesindeki deniz birlik ve tesisleri ile buralarda hizmet yapan sivil memur ve işçiler; 9.7.1982 gün ve 2692 sayılı Kanunla kurulup 1985 yılına kadar Jandarma Genel Komutanlığına bağlı olarak görev icra edecek Sahil Güvenlik Komutanlığına geçerler.

GEÇİCİ MADDE 3. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, yeterli polis bulunmaması nedeniyle jandarmanın polis sahalarındaki görev ve sorumluluğu devam eder. Polis miktarına bağlı olarak jandarma bu sahaları Emniyet Genel Müdürlüğüne devreder.

GEÇİCİ MADDE 4. — 24 Haziran 1965 tarih ve 635 sayılı «Uzman Jandarma Kanunu» hükümlerine tabi olarak Jandarma Genel Komutanlığı teşkilatında hizmet yapan personelin tamamı meslekten ayrılıncaya kadar, bu Kanunla düzenlenen uzman jandarma ile ilgili hükümler yürürlükte kalır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yürürlük ve Yürütme

Yürürlük

MADDE 26. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 27. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

